

Accountantsverslag

Omgevingsdienst West-Holland

Boekjaar 2019

Aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur
van de Omgevingsdienst West-Holland
Schipholweg 128
2316 XD Leiden

Den Haag, 2 april 2020

Geacht bestuur,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland (hierna: ODWH) te controleren. Dit accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van ODWH.

In dit verslag lichten wij toe welke overwegingen plaats hebben gevonden bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de werkzaamheden die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij hebben bij de jaarrekening over boekjaar 2019 een goedkeurende controleverklaring verstrekt ten aanzien van getrouwheid en een beperking ten aanzien van rechtmatigheid. De bevindingen in dit verslag doen dan ook geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

Wij hebben het accountantsverslag toegelicht en besproken met de directie en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij bedanken de medewerkers van de ODWH voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. R. Buitenhuis RA
Director Audit

Inhouds- opgave

Bestuurlijke samenvatting controle 2019	4
Belangrijkste bevindingen uit onze controle	7
Interne beheersing	14

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage	19
Bijlage B – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden	20
Bijlage C – Onafhankelijkheid	21
Bijlage D – Controleaanpak	22
Bijlage E – Detailbevindingen interne beheersing	23
Bijlage F – Actuele ontwikkelingen	25
Bijlage G – Controleverschillen	26

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de ODWH een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
Oordeel met beperking ten aanzien van rechtmatigheid	Op basis van onze werkzaamheden is voor een bedrag aan € 425.000 aan onrechtmatige bestedingen geconstateerd. Deze onrechtmatigheden betreffen investeringen waarvoor geen krediet beschikbaar was en inkopen die onterecht niet Europees zijn aanbesteed. Het totaal van de geconstateerde onrechtmatigheden overschrijdt de materialiteitsgrens van 1%, maar blijft onder de 3%-grens. Op basis van deze geconstateerde afwijking zullen wij een controleverklaring met een beperking ten aanzien van de rechtmatigheid afgeven.
Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van de ODWH gecontroleerd met inachtneming van het controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen. In onze controleverklaring is een specifieke alinea opgenomen ter benadrukking van aangelegenheden. Deze bepaling komt terug in alle controleverklaringen met betrekking tot de WNT 2019, omdat de cumulatiebepaling met betrekking tot beloning van topfunctionarissen door accountants niet controleerbaar is.
Geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de opgenomen specifieke uitkeringen geen bevindingen geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
Interne beheersing	Wij hebben de processen van interne beheersing in het kader van de verantwoording van de jaarrekening beoordeeld. Hieruit blijkt dat er met betrekking tot de processen inkoop & aanbesteding, de urenautorisatie en het betalingsproces effectieve maatregelen zijn, waarop wij kunnen steunen in het kader van de jaarrekeningcontrole. Een aantal maatregelen, zoals de autorisatie van de uren, dekken niet volledig het risico. Door het uitvoeren van aanvullende steekproeven en overige controlewerkzaamheden hebben wij voldoende zekerheid over de processen ten behoeve van de jaarrekeningcontrole gekregen.

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Normenkader	In 2019 is de geactualiseerde nota planning & control 2020-2023 aangenomen. De financiële beheersverordening, de controleverordening die onderdeel zijn van het normen- en toetsingskader voldoen nog niet aan de huidige wet- en regelgeving Wij adviseren om een analyse uit te voeren op het normenkader en toetsingskader en op basis daarvan te beoordelen welke (interne) beleidsdocumenten, waaronder de financiële beheersverordening en de controleverordening, aangepast moeten worden. Dit is ook van belang in relatie tot de rechtmatigheidsmededeling die vanaf 2021 afgegeven moet worden door het bestuur.
Automatiseringsomgeving	Wij hebben de automatiseringsomgeving getoetst in het kader van de jaarrekeningcontrole. Hieruit blijkt dat de logische toegangsbeveiliging voldoet aan de daaraan te stellen eisen om op te kunnen steunen in het kader van de jaarrekeningcontrole.
Financiële positie	De algemene reserve (inclusief gerealiseerd resultaat) per ultimo boekjaar is € 704.310. Dit is circa 4% van de totale baten en ligt daarmee binnen de norm van maximaal 5% van de totale baten. Als er naar de verhouding ten opzichte van het weerstandsvermogen wordt gekeken dan blijkt dat de algemene reserve toereikend is om het benodigde weerstandsvermogen te dekken. De financiële positie is hiermee als toereikend aan te merken.
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de Gemeenschappelijke Regeling en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Het oordeel bij uw jaarrekening

Een goedkeurende verklaring over getrouwheid en een beperking ten aanzien van de rechtmatigheid

De door ons geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen inzake getrouwheid blijven binnen de door u gestelde goedkeuringstoleranties. De geconstateerde afwijkingen ten aanzien van de rechtmatigheid zijn groter dan 1%, maar kleiner dan 3%. Dit heeft een verklaring met beperking als gevolg. Daarom geeft onze controleverklaring de volgende oordelen:

Getrouwheid	Goedkeurend
Rechtmatigheid	Beperking

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het BBV

De directie en het bestuur hebben in de jaarrekening 2019 de voorschriften van het BBV gevolgd. Dit betekent dat geen materiële alternatieve verwerkingswijzen zijn gehanteerd.

Daarnaast zijn naar onze mening de door directie en het bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

De ODWH heeft gedurende 2019 geen vrijwillige wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. De wijzigingen van verslaggevingsgrondslagen die het BBV met ingang van 2018 voorschrijft zijn door de Gemeenschappelijke Regeling opgevolgd.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de Wet op de gemeenschappelijke regelingen is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Gemaakte schattingen in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende toelichting. Voor wat betreft de belangrijkste schattingen die ook in het voorgaande jaar relevant waren, is onze conclusie dat deze gebaseerd zijn op consistente uitgangspunten en veronderstellingen.

Gemaakte schatting	2019	2018
Waardering van uw materiële vaste activa	●	●
<u>Toelichting:</u> <i>Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de materiële vaste activa een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw materiële vaste activa.</i>		
Overlopende activa en passiva	●	●
<u>Toelichting:</u> <i>De gemaakte schattingen met betrekking tot de overlopende activa en passiva zijn evenwichtig. Wij hebben geen controleverschillen geconstateerd met betrekking tot deze posten.</i>		
Nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen	●	●
<u>Toelichting:</u> <i>Wij kunnen ons vinden in de gemaakte schattingen ten aanzien van de nauwkeurigheid en de waardering van de voorzieningen. Wij hebben geen controleverschillen geconstateerd met betrekking tot deze post.</i>		

Legenda status:

- = evenwichtig
- = optimistisch
- = voorzichtig
- = controleverschil

De financiële positie van de ODWH

Resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2019 bedraagt € 29.327 voordelig ten opzichte van het een begroot resultaat van nihil. Hieronder hebben wij de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie weergegeven.

Tabel resultaat 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting (x € 1.000)

	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Verschil
Totale lasten	-17.342	-18.108	-766
Totale baten	17.356	18.151	795
Totaal saldo van baten en lasten	14	43	29
Mutatie in de reserves	-14	-14	0
Gerealiseerd resultaat	-	29	29

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in de paragraaf 5.5 van de jaarrekening. De belangrijkste en meest opvallende posten welke leiden tot het gerealiseerde resultaat zijn hiernaast weergegeven.

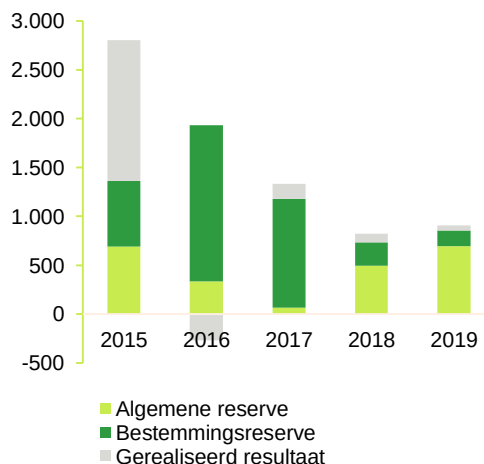
Afwijking (x € 1.000)	Voordelig	Nadelig
1. Inhuur vacatie/ziekte	-	865
2. Salaris	-	648
3. Lagere kosten goederen en diensten	898	-
4. Hogere bijdrage deelnemers	113	-
5. Hogere subsidiebatens	238	-
6. Overige	293	-
Totaal	1.542	1.513
Rekeningresultaat	29	

De financiële positie van de ODWH

Het eigen vermogen van uw Gemeenschappelijke Regeling daalt

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2019 volgens de jaarrekening € 0,9 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves ter hoogte van € 864.310 is € 704.310 opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gestegen met € 123.327, zijnde de toevoeging vanuit de bestemmingsreserve ad € 94.000 en het resultaat van het boekjaar 2019 ad € 29.327.

De grafiek van de ontwikkeling van het totale eigen vermogen laat over de langere termijn een dalende trend zien. De algemene reserve stijgt, door de toevoeging van resultaten, sinds 2017. In 2018 en 2019 zijn het belangrijkste deel van de frictiekosten uit de bestemmingsreserve aangewend door het opnemen van een voorziening voor de leegstand van een gedeelte van de huisvesting.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2019 is gevoerd.

De door de ODWH berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 704.000 (2018: € 581.000). Er is dus sprake van een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2019 ten opzichte van 2018. Dit vloeit onder andere voort uit de reorganisatiemaatregelen die, in samenwerking met de deelnemende gemeenten, zijn genomen.

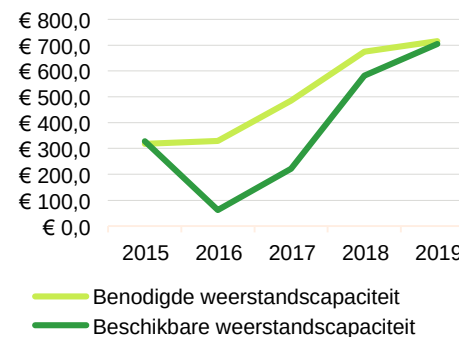
De ODWH heeft op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van € 446.000 (2018: € 675.000).

De grootste door de ODWH geïdentificeerde risico's zijn:

- hogere frictiekosten (€ 51.000);
- risico te laag weerstandsvermogen (€ 300.000), hetgeen betrekking heeft op het naar voren halen van kosten als gevolg van de verhuizing.

Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een daling van de gekwantificeerde risico's met € 229.000.

Grafiek weerstandscapaciteit (in € 1.000)

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat voor enkele inkooptrajecten met een inkoopwaarde van in totaal € 298.000 niet de juiste procedure is gevolgd. Op basis van onze controle komt naar voren dat deze inkopen Europees aanbesteed hadden moeten worden. Wij hebben dit bedrag als rechtmatigheidsfout aangemerkt en opgenomen in de foutenevaluatie.

Eén van de contracten waar de onrechtmatigheid is geconstateerd is in 2019 Europees aanbesteed. Het andere contract is per 31 december 2019 afgelopen en wordt niet gecontinueerd in 2020. Als gevolg daarvan zullen deze onrechtmatigheden in 2020 verdwijnen.

Wij adviseren het bestuur om de interne beheersing op de aanbestedingen aan te scherpen. Dit kan door bijvoorbeeld aan de voorkant van het proces vast te leggen op basis van welke argumentatie / aanbestedingswetgeving er is gekozen voor de aanbestedingsprocedure.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2010, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het bestuur een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het bestuur stelt uw algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2019. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren dat de overschrijdingen op lastenniveau volledig worden gecompenseerd door baten, daarmee is er geen sprake van overschrijdingen ten opzichte van de gewijzigde begroting

Rechtmatigheid

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de algemeen bestuur geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er in de begroting 2019 geen rekening is gehouden met investeringen.

In totaal is € 127.000 besteed aan investeringen in de materiële vaste activa. De investeringen gelden, door het ontbreken van een krediet, als onrechtmatig. De overschrijding is in de jaarrekening verantwoord, waardoor het bestuur hier achteraf zijn goedkeuring aan kan geven.

Deze overschrijdingen zijn door het algemeen bestuur niet geaccordeerd, derhalve hebben wij de overschrijdingen meegewogen in ons oordeel. We adviseren de directie om het algemeen bestuur in een eerder stadium te informeren over aanstaande kredietoverschrijdingen en een gewijzigd kredietvoorstel te laten behandelen in het algemeen bestuur.

Normenkader

In 2019 is de geactualiseerde Nota planning & control 2020-2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. Hiermee wordt de huidige (verlengde) nota planning & control 2014-2017 vervangen. Naast de Nota planning & control is ook de financiële beheersverordening en de controleverordening van belang voor de inrichting van de interne beheersing en de communicatie over financiële beheersing met het bestuur.

De huidige laatst gewijzigde versie komt uit 2007. Deze verouderde versie voldoet niet meer aan de huidige wettelijke richtlijnen.

Wij adviseren om een analyse uit te voeren op het normenkader en toetsingskader en op basis daarvan te beoordelen welke (interne) beleidsdocumenten, waaronder de financiële beheersverordening en de controleverordening, aangepast moeten worden. Dit is ook van belang in relatie tot de rechtmatigheidsmededeling die vanaf 2021 afgegeven moet worden door het bestuur.

Op pagina 25 is meer informatie opgenomen over de laatste ontwikkelingen in de rechtmatigheidsmededeling.

Niet financiële beheersingshandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw Gemeenschappelijke Regeling heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw Gemeenschappelijke Regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2019 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

De naleving van de anticumulatiebepaling maakt geen onderdeel meer uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. Om die reden hebben alle accountants hiervoor een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden in de controleverklaring opgenomen. Dit hebben wij daarom ook bij de ODWH gedaan.

Interne beheersing

Interne beheersing

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2019 van uw Gemeenschappelijke Regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw gemeenschappelijke regeling, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Andere bevindingen met betrekking tot de IT zijn opgenomen bij de bevindingen van de interim-controle.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Zowel de het bestuur en de directie is primair verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en voor de naleving van wet- en regelgeving. Het is van belang dat de directie, onder toezicht van de algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Wij hebben de volgende frauderisico's bij uw Gemeenschappelijke Regeling onderkend:

Gesignaleerde frauderisico's	Beheersingsmaatregelen	Systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden
Doorbreking van de beheersmaatregelen door het management bij de totstandkoming van de significante schattingsposten in de jaarrekening van de ODWH	Interne review van de uitgangspunten en aannames van schattingsposten in de jaarrekening door de diverse control lagen binnen de gemeente.	Detailcontrole van de aannames en uitgangspunten ten aanzien van de significante schattingsposten in de jaarrekening van de ODWH
Onrechtmatige betalingen	Interne functiescheiding tussen uitvoeren en controleren van de betalingen.	De interne beheersingsmaatregelen omtrent de betalingen zijn getoetst op effectiviteit.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude hebben ontdekt.

Interne beheersing

Bevindingen interim-controle

Als onderdeel van deze interim-controle 2019 hebben wij de relevante processen met betrekking tot de werkorganisatie in kaart gebracht. Onze relevante bevindingen over deze processen delen wij met u middels deze managementletter.

Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten binnen uw organisatie.

Deze managementletter is gebaseerd op de interim-werkzaamheden voor het onderzoek van de jaarrekening 2019. Dit onderzoek heeft zich niet verder uitgestrekt dan dat noodzakelijk is om tot een oordeel te komen over de jaarrekening 2019. Het onderzoek is dus niet primair gericht op het signaleren van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing. Hieronder vallen ook die procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden waaronder fraudes. Als wij een specifiek onderzoek hadden ingesteld, dan hadden wij mogelijk aanvullende zaken gevonden die wij zouden hebben gerapporteerd.

In het overzicht hiernaast zijn de bevindingen per proces opgenomen, met daarin tevens de impact voor de jaarrekeningcontrole.

Een overzicht met de detailbevindingen is opgenomen in bijlage E bij dit accountantsverslag.

Proces	Bevindingen	Uitgevoerde controlewerkzaamheden / conclusie
Inkoop & aanbesteding	- Er zijn onrechtmatige contracten geconstateerd in de spend-analyse	- Op basis van de uitgevoerde spend-analyse is EUR 298.000 aan rechtmatigheidsfouten geconstateerd.
Opbrengsten	- De controle op de urenregistratie door de afdelingshoofden gebeurt per kwartaal is daarmee relatief hoog over. Er kan meer zekerheid worden ontleend door een meer periodieke controle op de urenregistratie.	- Door het uitvoeren van analyses op uren, in combinatie met de (relatief) beperkte afhankelijkheid van urenverantwoording op bijdragen van deelnemende gemeenten is toereikende zekerheid verkregen over de opbrengsten.
Betalingen	- Bij het invoeren van de betalingen in de bankapplicatie is het mogelijk om tussentijds het XML-bestand te wijzigen.	- Bij de controle in de bankapplicatie wordt het controlegetal in de bank vergeleken met die uit de financiële administratie. Op basis hiervan blijkt of er wijzigingen hebben plaatsgevonden. Dit gebeurt echter (nog) niet zichtbaar.

Interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw Gemeenschappelijke Regeling maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw Gemeenschappelijke Regeling te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de Gemeenschappelijke Regeling ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw Gemeenschappelijke Regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2020 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E3	Subsidie sanering verkeerslawaaï	-	-	nvt

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Beperking
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. Bij de jaarrekening is het normenkader ter kennisname ingebracht, ten aanzien van toleranties zijn geen wijzigingen aangebracht.

Op grond van de jaarrekening 2019 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 182.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 548.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is bepaald op € 9.100.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2019 van ODWH gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader en het controleprotocol Wet normering topinkomens 2019 vallen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Bevestiging bij de jaarrekening

Wij hebben het algemeen bestuur gevraagd om een bevestiging bij de jaarrekening. Er zijn geen aanvullende bevestigingen toegevoegd aan de bevestiging bij de jaarrekening op grond van de specifieke situatie van de ODWH.

Bijlage C – Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van ODWH

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assuranceopdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

- langdurige betrokkenheid
- samenloop van dienstverlening
- geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's (organisaties van openbaar belang) vanaf 1 januari 2014 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2016 is een gewijzigde ViO van kracht geworden vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en het algemeen bestuur van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Wij bevestigingen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODWH in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit het afgelopen jaar niet is aangetast.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- Director betrokken als verantwoordelijk accountant sinds de controle van de jaarrekening 2018.
- Senior Manager betrokken als manager sinds de controle van de jaarrekening 2016.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's, zoals ODWH, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurancedienst niet van materiële invloed is op het assuranceobject. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurancedienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assuranceobject ten gevolge heeft waarvan het assuranceteam twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Wij bevestigen u dat onze non-assurancediensten voldoen aan bovengenoemde criteria.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Wij bevestigen u dat dergelijke geschenken niet door ons verstrekt zijn dan wel ontvangen.

Bijlage D – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2019 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- aanbestedingen;
- WNT-bijlage.

Inschakeling van externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van externe deskundigen.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van ODWH betreffen:

- waardering van uw materiële vaste activa;
- vorderingen op handelsdebiteuren;
- waardering van de (reorganisatie)voorziening.

De directie is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de gemeenschappelijke regeling beoordelen wij deze door het bestuur gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door de directie aanvaardbaar zijn.

Bijlage E – Detailbevindingen interne beheersing

Status en prioriteit	Onderwerp	Bevinding, risico	Aanbeveling
2018.1 Status: Prioriteit: Hoog	Betalingen: Geen functiescheiding in betaalproces	Bevinding: Wij hebben geconstateerd dat de medewerker financiën zowel de registrerende (opstellen betaalbatch) als de controlerende (controleren betalingen) rol heeft in het betaalproces. Hierdoor is er geen sprake van toereikende functiescheiding. Er is geen interne controle achteraf op de juiste verwerking van betalingen. Risico: Betalingen zijn mogelijk onrechtmatig en/of onjuist doordat deze niet toereikend zijn gecontroleerd.	Follow up: De controle op het betaalvoorstel gebeurt nu (hardcopy) door een medewerker (adviseur planning & control) die niet betrokken is binnen het betaalproces, waardoor de functie tussen het opstellen en het controleren van betalingen gewaarborgd is.
2018.2 Status: Prioriteit: Hoog	Betalingen: Geen toereikende functiescheiding bij mutatie crediteuren stamgegevens	Bevinding: Wij hebben geconstateerd dat de financieel medewerker, welke betrokken is bij het betaalproces, ook mutaties van crediteuren stamgegevens kan uitvoeren. In 2018 zijn de rechten gedurende een periode van het jaar aangepast. Dit is echter in de loop van 2018 weer gewijzigd, waardoor de wijziging niet effectief is. Risico: Betalingen zijn mogelijk onrechtmatig en/of onjuist doordat deze niet toereikend zijn gecontroleerd.	Follow up: In AFAS is een workflow aangemaakt, waaruit blijkt dat wijzigingen in crediteurenstamgegevens geautoriseerd dienen te worden door een andere bevoegde functionaris. Daarmee is de functiescheiding tussen het aanpassen van crediteurenstamgegevens en het goedkeuren daarvan gewaarborgd.
2018.3 Status: Prioriteit: Hoog	Opbrengsten: Geen toereikende autorisatie op geregistreerde uren	Bevinding: De uren in de urenadministratie worden niet gecontroleerd door een tweede medewerker. Risico: Het risico bestaat dat uren op een verkeerd project worden geboekt waardoor de opbrengsten onjuist worden verantwoord.	Follow up: Per kwartaal worden alle geschreven uren van de medewerkers voorgelegd aan de afdelingshoofden, welke de uren dienen te autoriseren. De uren worden hierdoor niet alleen door de applicatiebeheerder gecontroleerd op juistheid/volledigheid ten opzichte van de contracturen. Aanbeveling: Wij adviseren u om te beoordelen in hoeverre de controle op uren voldoende diepgang heeft om sturing te geven aan de organisatie. Indien autorisatie door afdelingshoofden op de weekstaten in AFAS zou plaatsvinden dan geeft dit meer diepgaande inzicht en mogelijkheden om bij te sturen.

Bijlage E – Detailbevindingen interne beheersing

Status en prioriteit	Onderwerp	Bevinding, risico	Aanbeveling
2018.4 Status: Prioriteit: Hoog	IT: Logische toegangsbeveiliging netwerk niet toereikend ingericht	Bevinding: In de IT-audit hebben we de volgende bevindingen gedaan in relatie tot de logische toegangsbeveiliging op de Netwerkomgeving geconstateerd dat 136 van de 387 accounts hoeven niet te voldoen aan de interne regels omtrent logische toegangsbeveiliging. Vier van deze accounts heeft ook toegang tot de financiële applicatie AFAS. Slechts een beperkt deel van deze accounts(12) wordt gebruikt door de externe dienstverlener die het beheer van het netwerk uitvoert. Risico: Het risico bestaat de ongeautoriseerde toegang tot het netwerk en de financiële applicatie leidt tot misbruik.	Follow up: Wij hebben vastgesteld dat de voor de relevante medewerkers er wordt voldaan aan de daaraan te stellen eisen omtrent logische toegangsbeveiliging. Er zijn twee medewerkers, waarbij het wachtwoordbeleid niet effectief. Zij hebben echter geen rol van betekenis in de relevante processen voor de jaarrekeningcontrole. Daarnaast zijn de administrator rechten beperkt tot de IT-afdeling, waarbij de wijzigingen gelogd worden. Op deze wijze zijn handelingen herleidbaar naar de betreffende individuen.
2019.1 Status: Prioriteit: Hoog	Betalingen: Mogelijkheid aanpassen betaalvoorstel	Bevinding: Wij hebben vastgesteld dat het mogelijk is om wijzigingen door te voeren in het XML-bestand van het (gecontroleerde) betaalvoorstel uit AFAS, voordat deze wordt ingelezen in de bankapplicatie. In de bankapplicatie verschijnt vervolgens geen melding dat er gegevens, zoals bankrekeningnummers, zijn gewijzigd ten opzichte van het originele bestand. Risico: Betalingen zijn mogelijk onrechtmatig en/of onjuist doordat deze niet toereikend zijn gecontroleerd.	Aanbeveling: Wij adviseren u om zichtbaar het controlegetal (hashtotal) op de opdrachtbrief uit AFAS te controleren met het controlegetal, zoals deze in de bank is weergegeven. Wanneer dit aansluit zijn er geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het gecontroleerde betaalvoorstel. Reactie management: Tijdens de controle van de betaling in de bankapplicatie wordt het controlegetal vergeleken met de opdrachtbrief uit AFAS. Dit vindt momenteel niet zichtbaar plaats. Er wordt gekeken naar een manier om dit digitaal (in het pdf-bestand) zichtbaar vast te leggen.

Bijlage F – Rechtmatigheidsmededeling

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Met ingang van boekjaar 2021 dient het bestuur van de gemeenschappelijke regeling zelf verantwoording af te leggen over het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, dat wil zeggen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen.

Deze verantwoording gaat onderdeel uitmaken van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling en als zodanig object van onderzoek worden voor de accountant in zijn opdracht om een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening af te geven. Het algemeen bestuur dient de materialiteits- en rapporteringsgrens te bepalen, mogelijk wel binnen een bepaalde wettelijke bandbreedte.

De aanstaande wetwijziging veroorzaakt dat de bewijslast om aan te tonen dat de gemeenschappelijke regeling primair in control is op gebied van financiële rechtmatigheid en getrouwheid wordt verlegd van de accountant naar het dagelijks bestuur. De intentie is dat de accountant hierbij als vierde lijn gaat functioneren. In onze optiek kan dit alleen worden bereikt als uw zelfcontrolerend vermogen in de 1ste, 2de en 3de-lijn binnen uw mogelijkheden en ambitieniveau optimaal is, waardoor wij alleen in de noodzakelijke processen en transacties hoeven te “spitten”. Waar de 2de en 3de lijncontrole goed is ingericht zullen wij in hogere mate steunen op uw deelwaarnemingen maar altijd in beperkte omvang zelfstandig werkzaamheden blijven uitvoeren. U mag van uw accountant verwachten dat hij zelfstandig een oordeel blijft vormen over de beheersing van de organisatie. Voor gebieden die minder belicht worden, zullen wij uitgebreidere werkzaamheden uitvoeren.

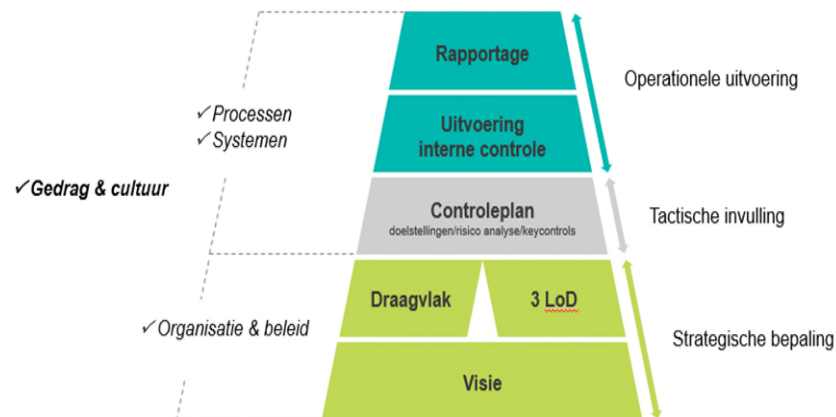
Om voorbereid te zijn op deze wetwijziging adviseren wij u om een kritische analyse uit te voeren op de huidige stand van zaken binnen uw gemeenschappelijke regeling. Allereerst is het van belang om terug te blikken, en na te gaan in hoeverre uw organisatie in de afgelopen jaren gesteund heeft op de werkzaamheden van de accountant of was het oordeel van de accountant een bevestiging van hetgeen reeds gecommuniceerd was door de 3de lijn (VIC: Verbijzonderde Interne Controle). Afhankelijk van de uitkomsten van deze analyse, dient u ambitie gericht op de wetwijziging te gaan bijstellen. Wij raden u aan om deze ambitie officieel vast te stellen, waarmee verankering in de organisatie wordt geborgd. In deze visie dient een beeld te worden geschetst hoe u de organisatie wenst te beheersen/ controleren. De visie dient een leidraad te bevatten voor de organisatie om te waarborgen en zichtbaar te maken dat binnen de gemeenschappelijke regeling getrouw en rechtmatig wordt gehandeld.

Op basis van het gewenste ambitie niveau in de visie dient te worden bepaald of de randvoorwaarden voor realisatie van deze visie toereikend zijn binnen uw gemeenschappelijke regeling en wat dit eventueel betekent voor de huidige inrichting van de 1ste, 2de en 3de lijnscontrole, de positionering van de 3de lijn (VIC). Ten aanzien van de positionering van de VIC is het belangrijk dat zij de positie krijgen om onafhankelijk te rapporteren over eventuele bevindingen. Uitgangspunten die bij een eventuele herziening/ herstructurering van uw organisatie in ogenschouw moeten worden genomen is een goed werkende bestuurlijke inrichting, actuele risicomanagement /beheersing per proces, juiste implementatie van de PDCA- cyclus (plan, do, check en act) en toezicht op de invoering van verbetermaatregelen.

Bijlage F – Rechtmatigheidsmededeling

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Belangrijk is hierbij om na te gaan wat de (aangepaste) visie betekent voor uw processen en systemen. Indien er vele aanpassingen benodigd zijn om uw organisatie zichtbaar in control te krijgen op het gebied van getrouwheid en financiële rechtmatigheid heeft dit een behoorlijk impact op uw medewerkers. De aanpassingen dienen uiteindelijk te worden gedragen door de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling op elke niveau binnen de organisatie. Hierbij is gedegen aanpak voor de implementatie essentieel. Iedere medewerker dient namelijk op zijn niveau te worden meegenomen in het gewenste risico management zoals dat is beschreven in de visie. Onze visie hierop is om medewerkers vooral aan de voorkant te betrekken bij de actualisatie van de het risicomanagement/beheersing per proces. Hierdoor creëer je bewustwording en draagvlak door de gehele organisatie. Onderstaand figuur geeft bovenstaande visueel weer

Teneinde hier grip op te krijgen is het zaak aandacht te hebben voor mensgerichte beheersinstrumenten. Het vaststellen van gewenst gedrag en het borgen van dit gedrag middels genoemde beheersinstrumenten zal daarbij helpen. De zogenaamde “Soft controls” zijn op te vatten als maatregelen die van invloed zijn op bijvoorbeeld de motivatie, loyaliteit, integriteit, inspiratie en normen en waarden van medewerkers. Soft controls vormen een onlosmakelijk onderdeel van de set beheersmaatregelen die het management treft om zeker te stellen dat de organisatiedoelstellingen worden gerealiseerd (De Heus en Stremmelaar, 2000).

Bijlage F – Rechtmatigheidsmededeling

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Wij adviseren u om aandacht te hebben voor deze aspecten. Wij kunnen u hierbij helpen door dit mee te nemen in onze controle aanpak en een eerste 0-meting hierover op te stellen. Wij kunnen ons ook voorstellen dat het belangrijk is voor het bestuur en de ambtelijke organisatie om meer duidelijkheid te krijgen over de invulling van ieders rol en verantwoordelijkheid en de eisen die worden gesteld aan de interne beheersing om tot een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen komen en met elkaar hierover het goede gesprek te hebben. Wij gaan graag het gesprek met u aan om u verder te adviseren over het mogelijk verder verfijnen van de visie, de inrichting van de interne controle en positionering van de VIC. Tevens kunnen wij u ook van dienst zijn bij de uitwerking van uw risicoanalyse en u adviseren over mogelijke beheersmaatregelen. Wij hebben ervaring met het beleggen van sessies met medewerkers om de risicoanalyse en beheersmaatregelen in kaart te brengen en zodoende draagvlak te creëren bij uw medewerkers. Wij houden bij de advisering uiteraard rekening met de eisen en schaal van uw gemeenschappelijke regeling.

In januari jl. is de model tekst en de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd door de commissie BBV. Hiermee is bekend geworden hoe de verantwoording eruit komt te zien. Er is echter nog niet bekend gemaakt op welke wijze het bestuur tot een rechtmatigheidsverantwoording kan komen: het antwoord op de vraag: wat moet de gemeenschappelijke regeling doen om de verantwoording te kunnen verstrekken. Inmiddels zijn wij bij diverse gemeenschappelijke regelingen aan de slag met bestuur en ambtelijke organisatie om het antwoord op deze vraag te vinden. Het gaat daarbij om het bepalen van de gemeenschappelijke ambitie ten aanzien van interne beheersing, het creëren van draagvlak binnen de organisatie en het bestuur en het formuleren van normenkader, toetsingskader en aanpak van de interne rechtmatigheidscontrole (waaronder controleplan). Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen interne beheersing in de processen (eerste lijn), interne controle onder verantwoordelijkheid van de lijnmanager (tweede lijn) en de verbijzonderde interne controle (derde lijn). De samenhang en inrichting van deze drie lijnen (three lines of defence) is belangrijk om in 2020 te ontwerpen en in te richten. Wij adviseren u een plan van aanpak op te stellen, waarbij 2020 een voorbereidingsjaar en tevens een testjaar kan zijn. Over 2020 verstrekt de accountant nog een rechtmatigheidsoordeel. Met ingang van 2021 beperkt het oordeel van de accountant zich tot een getrouwheidsoordeel. Overigens controleert de accountant vanaf 2021 ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening.

Bijlage G– Geconstateerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met de directie besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het bestuur/de directie moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. Rechtmatigheidsafwijkingen kunnen niet gecorrigeerd worden. De geconstateerde fouten ter hoogte van € 425.000 ten aanzien van rechtmatigheid zijn hoger dan de door u vastgestelde materialiteit van € 182.000.

Fouten

Aard van de controleverschillen (in €)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Afwijking Europese aanbestedingsregels	-	298.000
Begrotingsonrechtmatigheid als gevolg van investeringen	-	127.000
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	-	425.000

Contactgegevens

drs. Robert Buitenhuis RA

Director Audit

r.buitenhuis@bakertilly.nl

drs. Stefan Turenhout RA

Senior Manager Audit

s.turenhout@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Scheveningseweg 80-82

Postbus 85745

2517 KZ Den Haag

+31 70 358 90 00

